

Súd: Okresný súd Považská Bystrica
Spisová značka: 9P/28/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3717203823
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Silvia Kysucká
ECLI: ECLI:SK:OSPB:2019:3717203823.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Považská Bystrica sudkyňou Mgr. Silviou Kysuckou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti Y. - V., W.. XX. XX. XXXX E. N., W.. XX.XX.XXXX, obaja bytom u matky, zastúpené opatrovníkom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, deti rodičov N. Y., W.. XX. XX. XXXX, F. T. F., Q. XXXX/XX-X, M.. Č.. Ú. W. U. M. I. L. H. W. U., E. Y. Y., W.. XX. XX. XXXX, F. T. F., Q. XXXX/XX-X, o návrhu otca o zmenu rozhodnutia o zverení mal. dieťaťa od osobnej starostlivosti a zníženie výživného takto

rozhodol:

Návrh z a m i e t a .

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Otec sa podaným návrhom, ktorý došiel na tunajší súd dňa 29.3.2017, domáhal zníženia výživného na mal. deti Y. - V. E. N. na sumu rovnajúcu sa 30% životného minima na nezaopatrované nepľnoleté deti. Dôvodil, že je dlhodobo chorý a bez práce.

2. Matka i kolízny opatrovník žiadali návrh otca zamietnuť. Matka v písomnom podaní, ktoré došlo na tunajší súd dňa 21.6.2017 uviedla, že otec je len doma, nehľadá si prácu ani žiadnu brigádu. Keďže jazdí na bicykli, nemyslí si, že by otec mal vážne problémy s chrbticou. Vo zvýšenej miere požíva alkoholické nápoje, do bytu si vodí návštevy a pijú tam, pričom im miznú osobné veci. Na otca podala trestné oznámenie pre neplatenie výživného - otec má nedoplatok viac ako 3000,- eur.

3. Tunajší súd rozhodol vo veci rozsudkom č. k. 9P/28/2017-24 zo dňa 7.9.2017, ktorý rozsudok z dôvodu odvolania podaného otcom Krajský súd v Trenčíne uznesením č. k. 27 CoP/13/2018-57 zo dňa 26.3.2018 zrušil a vrátil na ďalšie konanie s tým, že je potrebné sa okrem iného zaoberať aj návrhom otca, ktorým žiadal zveriť mal. N. do jeho osobnej starostlivosti.

4. Otec bol vypočutý prostredníctvom dožiadaného súdu, nakoľko je vo výkone trestu odňatia slobody, kde uviedol, že na podanom návrhu trvá.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom rodičov, kolízneho opatrovníka, a prečítaním, resp. oboznámením sa s obsahom listinných dôkazov, ktoré účastníci predložili na podporu svojich tvrdení, resp. ktoré súd vyžiadal, a to: správami, záznamami z vykonania terénnej sociálnej práce v rodinnom prostredí a úradnými záznamami Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, potvrdeniami o poberaní náhradného výživného a dávky v hmotnej núdzi, potvrdeniami o príjme matky, odpoveďou na lustráciu v Sociálnej poisťovni, správami Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom, rozúčtovaním pracovnej odmeny otca, správou OR PZ, OO PZ Považská Bystrica,

správami Sociálnej poisťovne, pob. Považská Bystrica, potvrdeniami o návšteve školy, správami zo škôl, záznamami Mestskej polície Považská Bystrica, rozhodnutiami o dedičstve po oboch rodičoch otca, výpismi z LV, správami od lekárov ohľadom zdravotného stavu otca, lekárskou správou zo dňa 27.3.2018, potvrdením o dočasnej PN, posudkom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, správou ošetrojúcej lekárky maloletých detí, zo spisov tunajšieho súdu: sp. zn. 2T/60/2017 - rozsudok, sp. zn. 1T/35/2016 - správa od L. Č. + mzdové listy otca, rozsudok tunajšieho súdu a uznesenie Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 1Nt/16/2018 - uznesenie a znalecký posudok MUDr. Hastíka, sp. zn. 11P/65/2015 - rozsudok a zápisnica o pojednávaní, sp. zn. 11P153/2016 - rozsudok a zápisnicu, zo spisu OR PZ Považská Bystrica ČVS:ORP-202/PB-PB-2018 - trestné oznámenie a uznesenie o odmietnutí vecí, a zistil nasledovný skutočný stav:

6. Rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica č. k. 11P/65/2015-19 zo dňa 27.5.2015, právop. dňa 6.8.2015 súd manželstvo rodičov maloletých detí rozviedol, deti zveril na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky a otcovi určil povinnosť prispievať na výživu mal. V. sumou 120,- eur mesačne a mal. N. sumou 80,- eur mesačne. Už v tom čase otec riešil svoje problémy s alkoholom, navštevoval psychiatra. Pracoval ako stavebný robotník s príjmom 600,- eur mesačne. Matka poberala opatrovateľský príspevok vo výške 152,20 eur. Mal. V. navštevovala 8. ročník základnej školy - športovú triedu, mal. N. 3. ročník základnej školy. Ani jedno z detí nenavštevovalo platené krúžky. Rodičia s deťmi žili v spoločnej domácnosti.

7. Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 11P/153/2016 mal súd za preukázané, že otec dňa 18.10.2016 podal návrh na zníženie výživného, ktorý súd rozsudkom č. k. 11P/153/2016-18 zo dňa 5.12.2016 zamietnutý. Zo zápisnice o pojednávaní vyplýva, že otec žiadal znížiť výživné z dôvodu nedostatku financií a zhoršeného zdravotného stavu. Z rozsudku vyplýva, že v čase vyhlásenia rozhodnutia otec žil z toho, čo mu dávala jeho matka. Bol síce evidovaný na úrade práce, avšak dňa 18.9.2016 si založil živnosť, preto sa dal vyradiť z evidencie. Bol nemajetný, iné vyživovacie povinnosti nemal. S matkou a deťmi žil v byte, ktorého bol spoluvlastníkom. Tvrdil, že je chorý a mesačne platil na lieky 38,50 eur, ktoré peniaze mu dávala matka. Matka platila za bývanie sumu 150,- eur mesačne. V. bola žiačkou 1. ročníka Strednej priemyselnej školy, v škole sa nestavovala. Mal. N. bol žiakom 5. ročníka základnej školy, kde chodil na obedy, kde mu platila 25,- eur.

8. Z výsluchu matky mal súd za preukázané, že pracuje cez pracovné agentúry, iný príjem, ako ten, ktorý jej zamestnávateľ deklaruje, nemá. Je spoluvlastníčkou bytu, v ktorom býva s rodičmi, ktorí sú dôchodcovia a s maloletými deťmi, a to v polovici, druhá polovica je vo vlastníctve otca maloletých detí. Celkové náklady na bývanie v danom byt sú 250,- eur byt, 50,- eur inkaso (elektrika, plyn, RTVS), káblová televízia 52,- eur polročne, poistenie domácnosti 25,- eur polročne, na tieto náklady prispievajú jej rodičia v polovici. Ďalšie výdavky má matka v súvislosti s internetom 9,- eur mesačne, mobilnými telefónmi jej a detí spolu dohromady 60,- eur. Nemá žiadne úvery ani pôžičky. Je rozvedená. Na maloleté deti poberá rodinné prídavky aj daňový bonus. Matka má kožný ekzém, chodí každý mesiac na predpis na kožné, pričom mesačne na masti a tabletky proti svrbeniu vynaloží asi 15,- eur + užíva tabletky na kĺčové žily, čo ju mesačne vyjde na 11,- eur.

9. Maloletá V. je žiačkou 2. ročníka Strednej priemyselnej školy. Na ZRŠ sa platí 35,- eur ročne, skladajú sa na stužkovú po 50,- eur ročne. Zatiaľ má s ňou matka čo sa týka školy len bežné výdavky; jej zdravotný stav je dobrý. V škole sa maloletá nestavuje, preto jej matka dáva vreckové 10,- - 20,- eur mesačne podľa potreby, za čo si kupuje desiatu a dobíja si kartu na MHD. Platené krúžky maloletá nenavštevuje.

10. Maloletý N. navštevuje 7. ročník Spojenej školy internátnej v Považskej Bystrici, kde sa na ZRŠ platí 7,- eur polročne. Družinu matka platí 3,- eurá mesačne, stravu 22,- eur mesačne. S N. má matka bežné výdavky čo sa týka výdavkov na školu; jeho zdravotný stav je dobrý. Platené krúžky nenavštevuje.

11. V lete 2018 dávala deťom do opravy notebook, ktorá oprava matku vyšla na 80,- eur - deti notebook potrebujú do školy.

12. Matka vypovedala, že sa o deti vzorne stará, keď príde domov z práce o 14,30 hod., N. už je doma, V. príde neskôr. S N. robí matka úlohy úlohy, potom sa bežne stará o domácnosť. Poprela, že by domov chodila opitá. Uviedla, že to otec tvrdí preto, lebo jej chce uškodiť. Taktiež vypovedala, že s otcom detí žili v spoločnej domácnosti až do času kým ho nevzali do väzby, resp. výkonu trestu. Potvrdila, že otec bol v

januári 2018 operovaný na koleno. Otec sa pravidelne každý deň opíjal. O deti sa nestaral, pričom matka nemala vedomosť, že by si hľadal prácu. Aj počas dočasnej PN chodieval do krčmy. Taktiež vypovedala, že otec predával aj veci z domácnosti, predal všetky vianočné darčeky detí - karaoke, vysielacky, matka našla v záložni na jeho meno dvoje dcérine náušnice, ktoré nosila ako dieťa.

13. Z potvrdení o návšteve školy (čl. 102 spisu) mal súd za preukázané, že mal. V. je v školskom roku 2018/2019 žiačkou II. E triedy Strednej priemyselnej školy Považská Bystrica, a mal. N. je v školskom roku 2018/2019 žiakom Spojenej internátnej školy Považská Bystrica.

14. Zo správy Spojenej internátnej školy zo dňa 13.6.2017 a 4.10.2018 (čl.122, 112 spisu) vyplýva, že mal. N. je momentálne žiakom 7. ročníka. Nemal žiadne vymeškané hodiny. Matka dobre spolupracuje so školou a pomáha synovi pri príprave na vyučovanie. Do školy chodí čisto oblečený a upravený. Matka sa pravidelne informuje o správaní a vyučovacích výsledkoch svojho syna.

15. Zo správy Strednej priemyselnej školy Považská Bystrica zo dňa 13.6.2017 (čl. 121 spisu) vyplýva, že mal. V. v školskom roku 2016/2017 - v druhom polroku mala 9 neospravedlnených hodín, pričom od začiatku štúdia sa vyznačovala slabými vyučovacimi výsledkami. Matka sa o prospech dcéry zaujíma, zúčastnila sa i rodičovského združenia i osobného pohovoru kvôli neospravedlneným hodinám. Zo správy Strednej priemyselnej školy Považská Bystrica zo dňa 3.10.2018 (čl. 113 spisu) vyplýva, že v predchádzajúcom školskom roku mala maloletá aj neospravedlnené hodiny. V škole sa správa slušne, matka sa rodičovských združení zúčastňuje.

16. Otec pred dožiadaným súdom uviedol, že kvôli svojmu zdravotnému stavu prišiel o zamestnanie, kde musel dať zo zdravotných dôvodov výpoveď. V danej práci pracoval 15 rokov, v dôsledku jeho zhoršeného zdravotného stavu žiadal o preradenie na inú prácu, keďže jeho zdravotný stav nespĺňal kritériá na výkon práce vodiča. Zamestnávateľ mu však inú prácu neponúkol. Bol evidovaný na úrade práce a poberal dávku 61,50 eur. Ponúkli mu aj prácu, ale podľa posudkového lekára nespĺňal predpoklady na výkon danej práce. Od marca 2016 do nástupu na výkon trestu odňatia slobody už nepracoval, bol evidovaný ako nezamestnaný. V roku 2016 pracoval krátku dobu ako živnostník - mal živnosť na dokončovacie stavebné práce, avšak z dôvodu, že mu to zdravotný stav neumožňoval, živnosť pozastavil. Z uvedených dôvodov nedosahoval žiaden príjem. Neskôr po pozastavení živnosti bol evidovaný na úrade práce. V roku 2015 pracoval najskôr brigádne, potom na zmluvu na stavbách s matkiným otcom, kde mal príjem okolo 400,- eur. Je rozvedený a je vlastníkom polovice bytu v Pov. Bystrici, v ktorom s matkou deti a deťmi býval až do nástupu na výkon trestu. Iné vyživovacie povinnosti nemá. Má dlhy v niekoľkých spoločnostiach. Uviedol, že o deti sa riadne staral v rámci svojich finančných možností a po zhoršení zdravotného stavu mu vo veľkej miere pomáhala jeho matka.

17. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že v domácnosti matky vykonali 9.10.2018 neohlásené šetrenie v domácnosti matky, ktorá sa o deti stará, šetrením neboli zistené žiadne nedostatky. Bol vykonaný pohovor s mal. N., ktorý uviedol, že chce zostať bývať s matkou, ktorá sa o neho riadne stará. Uvedené vyplýva i zo záznamu z vykonania terénnej sociálnej práce v rodinnom prostredí čl. 111 spisu. Otec sa už v minulosti obrátil na ich úrad, kde uviedol, že matka sa o deti nestará riadne. Šetrením v domácnosti však bolo zistené, že až na izbu otca, ktorá bola v úplnom neporiadku, bola domácnosť uprataná.

18. Zo správy OR PZ Považská Bystrica, OO PZ Považská Bystrica zo dňa 2.10.2018 (čl. 85 spisu) je zrejmé, že v marci 2018 bolo podané oznámenie na matku, ktorý spis bol ukončený pred vznesením obvinenia.

19. Zo spisu Obvodného oddelenia PZ Považská Bystrica ČVS:ORP-202/PB-PB-2018 mal súd za preukázané, že otec podal na matku trestné oznámenie dôvodiac, že matka sa o maloleté deti riadne nestará. Poverený príslušník OO PZ Považská Bystrica, uznesením ČVS:ORP-202/PB-PB-2018 zo dňa 28.3.2018 vec podozrenia vo veci prečinu ohrozovania mravnej výchovy mládeže odmietol, nakoľko nebol dôvod na začatie trestného stíhania, prípadne postúpenia na prejednanie priestupku. Z odôvodnenia daného uznesenia vyplýva, že deti riadne chodia do školy, matka je zamestnaná, deti neostávajú samé a obe sú vo veku, kedy sú schopné zabezpečiť si pomoc. U detí sa neprejavili sklony konať v rozpore s morálnymi zásadami spoločnosti.

20. Zo záznamov Mestskej polície Považská Bystrica (čl. 114-118 spisu) vyplýva, že hliadka mestskej polície zasahovala v mieste bydliska rodičov a detí v dňoch 16.4.2017 (volala maloletá z dôvodu, že jej otec verbálne napádal jej matku), 2.8.2017 (volala maloletá z dôvodu, že jej otec fyzicky napadol jej dedka), 11.8.2017 a 11.9.2017 (volala maloletá, že jej otec bol opitý, neustále od večera jej nadáva, uráža ju, pričom sa nemohla vyspať a ráno ide do školy; hliadka zistila, že otec je opitý).

21. Z úradných záznamov Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica zo dňa 6.6.2017 (čl. 123 spisu), 3.10.2018 (čl.86 spisu), 16.3.2018 (čl. 119,120 spisu) mal súd za preukázané, že dňa 6.6.2017 mal. V. potvrdila, že sa zhoršila v prospechu, ale to preto, lebo otec keď je opitý, nemôže sa doma učiť. Známkou si už opravila. Dňa 16.3.2018 bol vykonaný pohovor s mal. N., ktorý uviedol, že mu vadí, že otec pije a kričí, vtedy nechce, aby býval s nimi. Uviedol, že mama nepije a stará sa o neho, prípadne sa o neho a sestru stará dedko, matka varí, perie, upratuje. Dňa 3.10.2018 vykonala pracovníčka oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pohovor - zisťovanie názoru s maloletými deťmi, kde sa maloleté deti vyjadrili, že matka sa o ne riadne stará, s prípravou do školy pomáha matka najmä mal. N., keďže mal. V. už je druháčka na strednej škole. Mal. V. uviedla, že matka nebola opitá, pričom ak sa stalo, že mala trocha vypité víno alebo pivo, riadne zabezpečovala starostlivosť o ne. Uviedla, že polícia u nich viackrát zasahovala, volala ju vždy, keď bol otec opitý a agresívny a vyhrážal sa im.

22. Zo spisu tunajšieho súdu sp.zn. 1T/35/2016 mal súd za preukázané zo správy Ľ. Č. zo dňa 4.4.2016 (čl. 40 spisu) - bývalého zamestnávateľa otca, že otec bol u neho zamestnaný v období od 24.11.2014 do 16.11.2015. Pracovný pomer bol ukončený dohodou, nakoľko otca niekoľkokrát upozornil na nevhodné správanie, zlú dochádzku, alkohol na pracovisku a úchylné správanie na pracovisku, ako aj po pracovnej dobe na ubytovni (obnažoval sa na verejnosti, neplnil pracovnú dobu, vyhovárať sa na zdravotné problémy a pod.). Zo mzdového listu otca u menovaného zamestnávateľa (čl. 41-43 spisu) je zrejmé, že otcov oficiálny príjem u daného zamestnávateľa bol 326,78 eur mesačne. Zo správy Úradu práce, soc. vecí a rodiny Považská Bystrica zo dňa 30.3.2016 (čl. 36 spisu) je zrejmé, že otec bol vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie v období od 20.2.2014 do 23.11.2014 a následne od 17.11.2015 a naďalej do doby trvania podmienok. Poberal dávky v hmotnej núdzi od 1.3.2016 v sume 61,60 eur mesačne. Z rozsudku tunajšieho súdu č. k. 1T/35/2016-26 zo dňa 5.12.2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 2To/17/2017-102 zo dňa 28.3.2017 mal súd za preukázané, že otec bol právoplatne odsúdený pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 2 Tr. zák.

23. Z rozsudku tunajšieho súdu č. k. 2T/60/2017- zo dňa 9.5.2018, právoplatné dňa 9.5.2018 mal súd za preukázané, že otec bol uznaný vinným zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby, za ktorý zločin bol odsúdený na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, za súčasného zrušenia výroku o treste z rozsudku tunajšieho súdu sp. zn. 1T/35/2016 zo dňa 5.12.2016. Z uvedeného rozsudku vyplýva, že predmetného zločinu sa otec dopustil najmä voči matke maloletých detí, ale aj voči obojom maloletým deťom.

24. Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 1Nt/16/2018 mal súd za preukázané, že otcovi bolo uznesením č. k. 1Nt/16/2018-11 zo dňa 30.7.2018 uložené ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou v súvislosti s právoplatným odsúdením vo veci zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby sp. zn. 2T/60/2017.

25. Zo správ, resp. potvrdení Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica zo dňa 30.5.2017 (čl. 8 spisu), 31.5.2017 (čl. 9, 11-13 spisu), 12.6.2017 (čl. 14 spisu), 12.10.2018 (čl.92-98 spisu), 17.1.2019 (čl. 153 spisu) mal súd za preukázané, že:

otec bol evidovaný ako uchádzač o zamestnanie
od 17.11.2015 do 15.9.2016 - od 16.9.2016 začal vykonávať SZČ do 30.4.2017,
od 10.5.2015 do 4.4.2018 - od 5.4.2018 vyradený z dôvodu vzatia do výkonu väzby;

otec poberal dávku v hmotnej núdzi
od 1.3.2016 do 30.4.2016 vo výške 61,60 eur mesačne, od 6/2017 do 9/2017 v sume
61,60 eur mesačne, od 10/2017 do 4/2018 v sume 93,60 eur;

otcovi dňa 20.7.2016 bolo ponúknuté pracovné miesto pre zamestnávateľa P. Z. L., L..C..I.., ktoré miesto však otec odmietol zo zdravotných dôvodov;

matka poberala na mal. V. náhradné výživné od 1.3.2016 v sume 108,50 eur mesačne, na mal. N. v sume 80,- eur mesačne.

26. Z posudku ÚPVSaR Považská Bystrica zo dňa 18.8.2016 (čl. 154 spisu) mal súd za preukázané, že posudková lekárka dospela k záveru, že ku dňu 20.7.2016 pracovné miesto v spoločnosti P. Z. L., L..C..I.., ponúkané otcovi nie je vhodné vzhľadom na jeho zdravotný stav.

27. Z potvrdení o príjme matky (čl. 17,18, 105-110, zápisnica čl. 165 spisu) mal súd za preukázané, že matkin priemerný čistý mesačný príjem bol
u zamestnávateľa X. L., L..C..I.., F. v období od 5/2015 do 10/2016 vo výške 355,- eur,
u zamestnávateľa X. L., L..C..I.., F. v období od 11/2016 do 4/2017 vo výške 367,74 eur
u zamestnávateľa X. L., L..C..I.., F. v období od 5/2017 do 8/2017 vo výške 374,10 eur, v mesiaci 9/2017 vo výške 226,50 eur,
u zamestnávateľa L. M., L..C..I.., F. v období od 10/2017-8/2018 vo výške 570,76 eur,
u zamestnávateľa K. W. L..C..I.., F. v mesiaci 9/2018 vo výške 864,07 eur
u zamestnávateľa R. Y., L..C..I.., v mesiaci 10/2018 vo výške 492,87 eur, v mesiaci 11/2018 vo výške 642,26 eur, v mesiaci 12/2018 vo výške 669,63 eur, v mesiaci 1/2019 vo výške 654,63 eur.

28. Zo správ Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom zo dňa 27.9.2018, 21.1.2019 (čl. 80-84, 159-161 spisu) má súd za preukázané, že otec začal výkon väzby vykonávať dňa 5.4.2018 v Žiline, kde neskôr začal vykonávať aj trest odňatia slobody na základe rozsudku tunajšieho súdu sp. zn. 2T/60/2017, pričom zaradený do práce nebol. V ÚVTOS Dubnica nad Váhom vykonáva trest odňatia slobody od 22.5.2018, kde je zaradený do pracovného procesu - kompletizuje gumové tesnenia do automobilového priemyslu. Z výkonu trestu odňatia slobody má byť prepustený dňa 9.5.2023. Otcov čistý príjem za mesiac 7/2018 bol vo výške 35,74 eur, za mesiac 8/2018 vo výške 24,97 eur, za mesiac 9/2018 vo výške 29,80 eur, za mesiac 10/2018 vo výške 32,80 eur, za mesiac 11/2018 vo výške 147,28 eur a za mesiac 12/2018 vo výške 90,95 eur. Otec je v pravidelnej lekárskej starostlivosti lekára špecialistu v odbore vnútorné lekárstvo, sledovaný je aj diabetológom.

29. Zo správy Sociálnej poisťovne, pob. Považská Bystrica zo dňa 25.9.2018 a 23.1.2019 (čl. 89, čl. 158 spisu) mal súd za preukázané, že otec si v období od 1.10.2016 ku dňu podania správy neuplatnil nárok na invalidný dôchodok. Dňa 29.10.2014 si uplatnil nárok na invalidný dôchodok, avšak z dôvodu, že ku dňu podania správy nepredložil potrebné doklady, žiadosť nebola spísaná a nebol posúdený jeho pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

30. Z uznesenia tunajšieho súdu vo veci prejednávania dedičstva po poručiťelke Y. Y. - otcovej matke č. k. 5D/108/2018-50 zo dňa 12.9.2018, právoplatné dňa 28.9.2018, mal súd za preukázané, že otec maloletých detí nadobudol po svojej matke dedičstvo v hodnote 60.654,43 eur, z čoho v hodnote 60.000 eur bol byť a podiel priestoru na spoločných častiach a zariadeniach domu v Pov. Bystrici, v hodnote 7,38 eur finančné prostriedky na účte a vo zvyšnej hodnote nehnuteľnosti - pozemky.

31. Z čiastočného výpisu z LV č. 6349 a 6009, k. ú. Považská Bystrica je zrejmé, že otec je podielovým spoluvlastníkom bytu č. 1, na prízemí vo vchode 14 bytového domu súp. č. 1419 v Pov. Bystrici v podiele 1/2, a výlučným vlastníkom bytu č. 8 vo vchode 49, 3. poschodie bytového domu súp. č. 1448 v Pov. Bystrici.

32. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni mal súd za preukázané, že otec pracoval v období od 6.8.2007 do 19.2.2014 v spoločnosti Z. L., E..L.., N., od 24.11.2014 do 16.11.2015 u L. Č..

33. Zo správy MUDr. Jarmily Jurčíkovej, všeobecnej lekárky otca a jej príloh (čl. 149 -151 spisu) je zrejmé, že otec bol dočasne práceneschopný v období od 11.9.2017 do 5.4.2018 v dôsledku ortopedickej diagnózy. V uvedenom období bol operovaný dňa 23.1.2018, prepustený bol dňa 26.1.2018.

34. Zo správy MUDr. Andrey Krištofikovej, internej lekárky (čl. 157 spisu) je zrejmé, že otec bol v jej ambulancii zaradený do dispenzárnej starostlivosti. V rokoch 2009-2014 chodil pravidelne na kontroly,

pričom naposledy sa dostavil na kontrolu dňa 5.9.2014. Na deň 4.2.2015 mal doporučenú ďalšiu kontrolu, na ktorú sa však nedostavil.

35. Zo správy MUDr. Miroslava Murcka, psychiatra (čl. 162 spisu) je zrejmé, že otec bol dispenzarizovaný v danej ambulancii od 25.9.2012 do 29.9.2014. Na plánovanú kontrolu sa už nedostavil.

36. Zo správy MUDr. Ivany Čekanovej, diabetologičky (čl. 163 spisu) je zrejmé, že otec bol dispenzarizovaný v danej ambulancii od 21.9.2011 do 13.11.2013. Od uvedeného dátumu sa na ďalšie doporučené kontroly nedostavil.

37. Zo správy MUDr. Petra Bakalu, neurológa (čl. 164 spisu) je zrejmé, že otec poslednýkrát navštívil danú ambulanciu dňa 14.8.2014; mal doporučenú kontrolu 30.10.2014, na ktorú sa však nedostavil.

38. Podľa § 26 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

39. Podľa § 62 ods. 1 cit. zákona, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

40. Podľa § 62 ods. 2 cit. zákona, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

41. Podľa § 62 ods. 4 cit. zákona, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

42. Podľa § 62 ods. 5 cit. zákona, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

43. Podľa § 78 ods. 1 cit. zákona, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie možné len na návrh.

44. Podľa § 75 ods. 1 cit. zákona, Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

45. Otec v rámci odvolacieho konania žiadal zveriť mal. Ladislava do jeho osobnej starostlivosti dôvodiac tým, že matka sa o maloletého nestará. Súd na základe návrhu otca skúmal, či sú dané dôvody na zmenu rozhodnutia o zverení maloletého Ladislava do otcovej starostlivosti. Z vykonaného dokazovania bolo nielenže zistené, že matka sa o maloletého riadne stará, maloletý chce zostať bývať s matkou, ale i to, že otec v súčasnosti je vo výkone trestu odňatia slobody s dátumom prepustenia 9.5.2023. Je teda zrejmé, že návrhu otca nie je možné vyhovieť nielen z toho dôvodu, že neboli splnené podmienky ustanovené § 26 Zákona o rodine, ale ani preto, že objektívne nie je v možnostiach otca sa o dieťa postarať, keďže vykonáva trest odňatia slobody. Preto súd jeho návrh o zverenie maloletého do jeho osobnej starostlivosti zamietol.

46. Ďalej sa súd zaoberal návrhom otca na zníženie výživného, a za týmto účelom skúmal výraznú zmenu tých okolností (tak na strane oprávneného i povinného), ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Pôjde o takú podstatnú zmenu pomerov, ktoré ovplyvňujú celkovú situáciu oboch, a to nielen na krátky čas.

47. Výživné pre dieťa slúži nielen na uspokojovanie všetkých jeho odôvodnených hmotných potrieb (jedlo, ošatenie, obuv...), ale i ďalších odôvodnených potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa

(vzdelanie, prípravu na povolanie, kultúrne, športové rekreačné potreby a pod.). Tieto potreby sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi rodičov.

48. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že rodičia maloletých detí nie sú manželia V čase začatia konania bývali v spoločnej domácnosti - byte, ktorý je v ich podielovom spoluvlastníctve, v čase rozhodovania súdu otec je vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý vykonáva v ÚVTOS Dubnica nad Váhom. Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 11P/65/2015-19 zo dňa 27.5.2015 určil súd vyživovaciu povinnosť otca k mal. Kvetoslave vo výške 120,- eur mesačne a k mal. Ladislavovi vo výške 80,- eur mesačne. Následne v konaní vedenom na tunajšom súde sp. zn. 11P/153/2016 súd zamietol návrh otca na zníženie výživného v podstate z dôvodu, že otec sa do situácie, že je bez finančných prostriedkov, dostal sám svojím nezodpovedným správaním. V tom čase bol mal. Ladislav žiakom 5. ročníka základnej školy, Kvetoslava žiačkou 1. ročníka strednej školy. Je nesporné, že prirodzeným plynutím času rastú náklady na výživu, výchovu, vzdelanie a ostatné potreby maloletých detí, čo je možné považovať za zmenu pomerov na strane maloletých detí, ktorá však v žiadnom prípade nie je dôvodom na zníženie výživného.

49. Otec dôvodil, že zmena pomerov na jeho strane nastala preto, lebo je dlhodobo chorý a nemá dostatok finančných prostriedkov; medzitým však bol vzatý do výkonu väzby, resp. nastúpil do výkonu trestu. Súd preto zamerl dokazovanie týmto smerom, a síce, či na strane otca došlo k podstatnej zmene pomerov, ktorá by však mohla mať vplyv na zmenu rozhodnutia o výživnom. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že otec bol naposledy v pracovnom pomere u Ľubomíra Čapliara, a to v období od 24.11.2014 do 16.11.2015; následne bol evidovaný ako uchádzač o zamestnanie na úrade práce od 17.11.2015 do 15.9.2016, keď začal vykonávať samostatne zárobkovú činnosť. Od 10.5.2017 až do času, kým bol vzatý do väzby bol otec evidovaný na úrade práce.

50. U ostatného zamestnávateľa Ľubomíra Čapliara zarábal 600,- eur neoficiálne, čo vyplýva z výpovede samotného otca v rozvodovom konaní sp. zn. 11P/65/2015. Zo správy uvedeného zamestnávateľa vyplýva, že s otcom skončil pracovný pomer z dôvodu, že ho niekoľkokrát upozornil na nevhodné správanie, zlú dochádzku, alkohol na pracovisku a úchylné správanie na pracovisku, ako aj po pracovnej dobe na ubytovni (obnažoval sa na verejnosti, neplnil pracovnú dobu, vyhovárал sa na zdravotné problémy a pod.). Zároveň nebolo v konaní preukázané, že otcovi či už vo výkone práce, alebo v hľadaní práce bránili dlhodobé zdravotné problémy, a že by v súvislosti s jeho zdravotným stavom mal výdavky súvisiace s užívaním liekov. Ako vyplýva zo správ ošetrovujúcich lekárov, otec sa naposledy dostavil na kontrolu dňa 5.9.2014 k internistovi, dňa 29.9.2014 k psychiatrovi, dňa 13.11.2013 k diabetológovi a dňa 30.10.2014 k neurológovi. Z uvedených dôvodov potom súd uzavrel, že otec svojím nezodpovedným správaním sa vzdal príjmu, z ktorého bol schopný platiť výživné v súdom určenej výške 120,- eur, resp. 80,- eur (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine), pričom mu v tom nebránili žiadne objektívne dôvody.

51. Z vykonaného dokazovania síce vyplýva, že otec sa dňa 23.1.2018 podrobil operácii, pričom v tejto súvislosti bol dočasne práceneschopný od 11.9.2017 do 4.4.2018, súd má však za to, že za situácie, ak by bol otec zamestnaný (ak by svojím správaním nespôsobil to, že zamestnávateľ Ľubomír Čapliar s ním skončil pracovný pomer), disponoval by dávkami titulom nemocenského, ktoré by boli vyššie, ako poberaná dávka v hmotnej núdzi.

52. Je zrejmé, že otec je vo výkone trestu odňatia slobody pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby, ktorého trestného činu sa dopustil voči matke maloletých aj mal. deťom. V tejto súvislosti súd uvádza, že ak otec ako povinný rodič má maloleté deti, ktoré nie sú schopné samé sa živiť, je povinný s využitím svojich subjektívnych vlastností a najmä vzdelania a pracovných príležitostí organizovať si svoje aktivity tak, aby mal reálnu možnosť si riadne plniť svoju vyživovaciu povinnosť. Je rozhodujúci príjem, ktorý rodič reálne mohol dosahovať a nie príjem, ktorý fakticky dosahuje, pretože princíp potenciality má prednosť pred princípom fakticity aj v prípade, že povinný berie na seba neprimerané riziká zahŕňajúce aj takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, resp. vyvoláva stratu a súčasne možnosť poskytovania výživného. Vzhľadom k tomu, že otec vlastnou vinou je vo výkone trestu odňatia slobody, súd vychádzajúc z potenciality príjmu otca, ktorý dosahoval u Ľ. Č. dospel k záveru, že v prípade, ak by otec nebol vo výkone väzby, resp. trestu, bolo by v možnostiach a schopnostiach otca platiť výživné na mal. deti v sume 120,- eur a 80,- eur.

53. Okrem toho, otec oproti času, keď sa naposledy rozhodovalo o výživnom, nadobudol dedením majetok v hodnote viac ako 60.000,- eur, čo je podstatnou zmenou na strane otca v súvislosti s jeho majetkovými pomermi, ktorá by však nevedla k zníženiu výživného.

54. Súd vyhodnotil návrh otca na zníženie výživného ako účelový, v snahe vyhnúť sa trestnému stíhaniu vo vzťahu k neplateniu výživného na maloleté deti. Všetky dôvody uvádzané otcom sa ukázali ako nedôvodné. Otec dlhodobo vedie neusporiadaný život, v čase, keď nebol vo výkone trestu odňatia slobody, nadmieru požíval alkoholické nápoje, čo spôsobilo nielen to, že otec stratil prácu, z ktorej bol schopný platiť výživné na deti v súdom určenej výške, ale i to, že otec spáchal trestný čin, v dôsledku čoho nie je možné, aby pracoval a v dostatočnej miere zabezpečoval uspokojovanie potrieb maloletých detí. Ak sa otec svojim protiprávnym zavineným konaním, ktoré sa navyše týkalo aj mal. detí, zbavil objektívnej možnosti plniť si vyživovaciu povinnosť, nie je možné takúto okolnosť pripísať k ľarche maloletých detí, ktoré sú odkázané výživou na svojich rodičov. Opačný výklad by viedol k tomu, že dôsledkom trestnej činnosti povinného rodiča by bolo zbavenie sa vyživovacej povinnosti voči maloletému dieťaťu a jej prenesenie na druhého rodiča, v danom prípade na matku, ktorá sa o maloleté deti osobne stará.

55. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že od ostatného rozhodnutia o výživnom na strane otca nedošlo k zmene pomerov v rozsahu, ktorý by odôvodňoval zmenu rozhodnutia o výživnom v zmysle zníženia výživného na maloleté deti. Súd preto návrh otca na zníženie výživného zamietol.

56. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia rozsudku, ktoré sa podáva na Okresnom súde Považská Bystrica v 3 vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP v podanom odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka , uvedenie spisovej značky , čo sa ním sleduje a podpis, §127 ods. 1,2 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. a) až h) CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).